

Sprawozdanie z X konferencji naukowo-szkoleniowej Otorynolaryngologia i V konferencji Polskiego Towarzystwa Audiologiczno-Foniatrycznego, 7–8.03.2013 r., Łódź

Beata Miaśkiewicz¹, Edyta Piłka²

¹ Instytut Fizjologii i Patologii Słuchu, Światowe Centrum Słuchu, Klinika Audiologii i Foniatrii, Kajetany

² Instytut Fizjologii i Patologii Słuchu, Światowe Centrum Słuchu, Zakład Audiologii Eksperymentalnej, Kajetany

Adres autora: Beata Miaśkiewicz, Światowe Centrum Słuchu, Klinika Audiologii i Foniatrii,
ul. Mokra 17, Kajetany, 05-830 Nadarzyn, e-mail: b.miaskiewicz@ifps.org.pl

W dniach 7–8 marca 2013 r. odbyła się w Łodzi X Konferencja Naukowo-Szkoleniowa Otorynolaryngologia oraz V Konferencja Polskiego Towarzystwa Audiologiczno-Foniatrycznego, której przewodniczyła prof. dr hab. n. med. Mariola Śliwińska-Kowalska.

Konferencja rozpoczęła się warsztatami foniatrycznymi poświęconymi zaburzeniom głosu śpiewaczego, poprowadzonymi przez dr n. med. Ewę Kazanecką i mgr Agnieszkę Kurowską-Janecką z Katedry Audiologii i Foniatrii Uniwersytetu Muzycznego w Warszawie. Przedstawiono na nich schemat badania foniatrycznego w ocenie zaburzeń głosu u śpiewaków, testy wokalne specyficzne w diagnostyce wokalistów, jak również zaprezentowano najczęstsze błędy popełniane przez początkujących wokalistów.

Podczas pierwszej sesji, która dotyczyła zagadnień ryнологicznych, na uwagę zasługiwał wykład prof. Antoniego Krzeskiego, prezentujący najnowsze europejskie wytyczne dotyczące leczenia zatok przynosowych (EPOS). Kolejna sesja została poświęcona chorobom alergicznym u dzieci. Prof. Mariola Śliwińska-Kowalska mówiła o roli leków przeciwhistaminowych w leczeniu alergicznego nieżyty nosa u dzieci, a prof. Marek Kulus omówił współpracę pediatrów i laryngologów w leczeniu dziecka z alergią dróg oddechowych. W swoim wystąpieniu podkreślał fakt, że w przypadku występowania polipów nosa bądź zajęcia zatok przynosowych u dzieci należy podejrzewać mukowiscydozę. Okazuje się, że 36% nosicieli genu CF prezentuje objawy przewlekłego zapalenia zatok.

Tematyka prac zaprezentowanych podczas sesji plakatowej była bardzo zróżnicowana i dotyczyła m.in. ochronnego działania D-mefioniny na narząd słuchu w urazie akustycznym, funkcjonalnego rezonansu magnetycznego w ocenie pierwotnej kory słuchowej – leczenie częściowej głuchoty, pilotażowego programu badań przesiewowych słuchu w Tadżykistanie u dzieci 7–8-letnich, telemedycyny, narażenia na hałas w szkołach muzycznych, rzadkiego przypadku metalicznego ciała obcego w prawym uchu

środkowym, ochronników słuchu – ekspozycji na hałas ultradźwiękowy, bioelektrycznej spoczynkowej aktywności mózgu u osób z szumami usznymi, weryfikacji ośrodkowych zaburzeń słuchu jako dysfunkcji słuchowych bądź poznawczych na podstawie wyników ilościowej analizy EEG (QEEG), przedziałów wartości referencyjnych testu sekwencji tonu o różnej wysokości (FPT) i testu sekwencji tonu o różnej długości (DPT), oceny rozwoju słuchowego małego dziecka z wykorzystaniem badań kwestionariuszowych oraz behawioralnych i elektrofizjologicznych korelatów opracowania informacji słuchowej w dysleksji rozwojowej.

Podczas trzeciej sesji laryngologiczno-foniatrycznej bardzo ciekawy wykład na zaproszenie pt. „Wpływ muzyki na rozwój drogi słuchowej” wygłosił prof. Henryk Skarżyński z Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu (IFPS). Po wykładzie odbyła się sesja pedoaudiologiczna dotycząca postępowania chirurgicznego i rehabilitacyjnego w uszkodzeniach słuchu u dzieci. Prof. Elżbieta Hassman-Poznańska omówiła zagadnienie kieszonek retrakcyjnych u dzieci. Współczesne wskazania do implantów słuchowych u dzieci były tematem wystąpienia dr med. Anny Piotrowskiej z Zakładu Epidemiologii i Badań Przesiewowych IFPS. Był to jeden z ciekawszych wykładów na konferencji, zakończony ożywioną dyskusją na temat obustronnego implantowania czy też wszczepiania implantów w przypadku jednostronnej głuchoty. Na uwagę zasługiwał również wykład prof. Alicji Sekuli, która podkreślała konieczność stworzenia większej liczby profesjonalnych placówek prowadzących rehabilitację dziecka po wszczepie ślimakowym. Ostatnim prelegentem w tej sesji był prof. Wiesław Konopka prezentujący zagadnienia dotyczące stosowania aparatów BAHA u dzieci.

Sesja trzecia – onkologiczna oraz sesja doniesień oryginalnych – otoneurologiczna odbywały się równoległe. W pierwszej z wymienionych omówiono współczesne problemy onkologii laryngologicznej, nowoczesne metody diagnostyczne w wykrywaniu nowotworów czy

monitorowaniu postępów terapii i rolę markerów molekularnych – LOH 3p,9p, w regulacji cyklu komórkowego – mutacje TP53, szlak pRb/Rb. Doktor Paweł Golusiński podkreślał znaczenie infekcji HPV oraz obecności markerów T53 i EGFR w prognozowaniu przebiegu i podatności na leczenie nowotworów nabłonkowych głowy i szyi. Wykład dr hab. n. med. Wioletty Pietruszewskiej dotyczył klasyfikacji zmian i stanów przedrakowych w obrębie głowy i szyi, a prof. Wojciecha Golusińskiego chirurgii minimalnie inwazyjnej i endoskopowej w nowotworach zatok przynosowych i krtani. Profesor podkreślał w nim rolę zespołu interdyscyplinarnego (laryngolog, chirurg podstawy czaszki, neurochirurg, radiolog, radio- i chemioterapeuta, anestezjolog) i ścisłej współpracy podczas diagnostyki, planowania leczenia i terapii nowotworów głowy i szyi. Interesujący wykład dotyczący brachyterapii, zalet i przeciwwskazań do tego typu radioterapii przedstawił dr hab. med. Janusz Skowronek.

W sesji otoneurologicznej dr n. med. Danuta Raj-Koziak z IFPS mówiła na temat czynników ryzyka szumów usznych u dzieci, a dr n. med. Grażyna Tacikowska (IFPS) o przypadkach oczopląsu pionowego do dołu i wpływu fiksacji.

Po zakończeniu obrad miało miejsce walne zebranie Polskiego Towarzystwa Audiologicznego i Foniatrycznego.

Następny dzień konferencji rozpoczął się warsztatami audiologicznymi, na których omawiane były zagadnienia dotyczące działalności lekarsko-orzeczniczej w ocenie stanu narządu słuchu. Kolejne warsztaty (westibulologiczne) poświęcone były ocenie stanu narządu równowagi dla celów działalności lekarsko-orzeczniczej. Równocześnie trwała sesja doniesień oryginalnych dotyczących problematyki laryngologiczno-foniatrycznej. Bardzo ciekawy wykład na temat nowoczesnych metod obrazowania czynności fałdów głosowych, jakimi są szybki film i cyfrowa kimografia, przedstawiła prof. Bożena Koszyła-Hojna. Są to metody bardzo przydatne w diagnostyce czynnościowych czy neurogennych zaburzeń głosu, jednak do tej pory nie są wykorzystywane w Polsce z uwagi na wysokie ceny urządzeń. Mają przewagę nad stroboskopią ze względu na możliwość oceny nieperiodyczności drgań fałdów głosowych, jakkolwiek nie eliminują badania stroboskopowego jako narzędzia przesiewowego do diagnostyki zaburzeń głosu. Kolejne bardzo ciekawe doniesienia na temat kimografii i jej wykorzystania do celów orzeczniczych jako obiektywnego badania czynności fałdów głosowych przedstawiła dr hab. n. med. Anna Sinkiewicz. Następnie Marcin Just, przedstawiciel firmy DiagNova produkującej polskie oprogramowanie do kimografii, zaprezentował możliwości pomiarów obiektywnych parametrów kimograficznych i ich znaczenie w diagnostyce zaburzeń głosu. Kolejna prezentacja w tej sesji została przedstawiona przez dr n. med. Beatę Miaśkiewicz z Kliniki Audiologii i Foniatrii IFPS. Dotyczyła laryngoplastyki iniekcyjnej jako alternatywnej metody rehabilitacji głosu w praktyce foniatrycznej.

Sesja poświęcona postępom w diagnostyce audiologicznej moderowana była przez prof. Krzysztofa Kochanka i prof.

Grażynę Lisowską. Dr hab. Wiesław Wiktor Jędrzejczak z IFPS przedstawił nowe możliwości zastosowania emisji otoakustycznych. Kolejnym tematem, podjętym przez prof. Krzysztofa Morawskiego, były potencjały ślimakowe. Doktor n. med. Andrzej Senderski przybliżył temat diagnostyki ośrodkowych zaburzeń słuchu. Ostatnim prelegentem był dr Steven Marcrum z Niemiec, który mówił o współczesnych technikach w ocenie właściwości akustycznych ucha środkowego. Ta sesja była wyjątkowo ciekawa, a wszystkim wykładom towarzyszyły ożywione dyskusje.

Kolejne sesje odbywały się równolegle. Na sesji foniatrycznej poruszano zagadnienia takie jak: plastyczność mózgu w praktyce foniatrycznej i neurologopedycznej – prof. Andrzej Obrębowski; choroba refluksowa a zaburzenia funkcji krtani – dr Anna Domeracka-Kołodziej, choroby zawodowe narządu głosu w Polsce – prof. Ewa Niebudek-Bogusz. Drugą sesją była sesja doniesień oryginalnych z audiologii. Podejmowano w niej tematy z zakresu centralnych zaburzeń słuchu u dzieci, oceny przetwarzania słuchowego u dzieci z dysleksją rozwojową, kompleksowego postępowania terapeutycznego wobec dzieci z ośrodkowymi zaburzeniami słuchu, zastosowania testów mowy utrudnionej w diagnostyce audiologicznej stwardnienia rozsianego, stanu zdrowia psychicznego i samooceny jako wyznaczników efektywności treningu słuchowego u ogłuchłych osób dorosłych korzystających z implantu ślimakowego. Ten ostatni temat zreferowała dr n. hum. Joanna Kobosko z Kliniki Rehabilitacji IFPS.

Sesja kończąca obrady dotyczyła otoneurologii. Ciekawy wykład na temat problemów w diagnostyce zawrotów głowy przedstawiła prof. Magdalena Józefowicz-Korczyńska. Wystąpienie dr hab. n. med. Ewy Zmysłowskiej-Szmytkie poświęcone było zasadom postępowania rehabilitacyjnego w zawrotach głowy. Sesję zakończył wykład prof. Marioli Śliwińskiej-Kowalskiej i dr. Wojciecha Gawrona dotyczący komponenty przewodzeniowej w odbiorczych postępujących uszkodzeniach słuchu. Wykład ten rozwił wiele wątpliwości powstających podczas diagnostyki właśnie takich szczególnych przypadków.

Konferencja zakończyła się kursem szkoleniowym na temat słuchowych potencjałów wywołanych z pnia mózgu – diagnostyki różnicowej, który poprowadził prof. Krzysztof Kochanek. Po jego zakończeniu uczestnik otrzymywał certyfikat Polskiego Towarzystwa Audiologicznego i Foniatrycznego. Kurs był prowadzony w taki sposób, iż zmuszał do aktywnego uczestnictwa. Dla osób, które znały już tę tematykę, kurs mógł być przydatny do ugruntowania i pogłębienia wiedzy. Natomiast osoby nieobeznane z tym obszarem wiedzy mogły przyswoić wiele wiadomości przedstawionych w sposób czytelny i jasny. Na zakończenie odbyły się ćwiczenia, dzięki którym można było ocenić stan wiedzy wyniesionej z kursu.

Reasumując, X Konferencja Naukowo-Szkoleniowa Otorynolaryngologii wniosła wiele ciekawych, praktycznych informacji, przydatnych w codziennej praktyce laryngologiczno-audiologiczno-foniatrycznej.